

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-2-63 (Devralma)
Karar Sayısı : 05-52/782-212
Karar Tarihi : 17.8.2005

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Rifki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
Sıraç ASLAN, Mehmet Akif ERSİN.

B. RAPORTÖRLER : Özge İÇÖZ, Ayşe Özlem UZUN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : General Electric Company
- Temsilcisi: Seçil ABALI, Sezin TURAN
Cerrahoğlu Avukatlık Bürosu
Morbasan Sokak, Cerrahoğlu Binası, Balmumcu,
Beşiktaş, İSTANBUL

20

D. TARAFLAR :- General Electric Company
3135 Easton Turnpike Fairfield CT 06828, A.B.D.
- Everest VIT, Inc ve Hissedarları
199 U.S. Highway 206 Flanders, New Jersey, 07836,
A.B.D.

E. DOSYA KONUSU : Everest VIT, Inc yönetimi ve hisselerinin %100'ünün
General Electric Company tarafından devralınması işlemine izin verilmesi
talebi.

30

F. DOSYA EVRELERİ : Kurum kayıtlarına 15.7.2005 tarih ve 4897 sayı ile giren
ve en son 5.8.2005 tarih ve 5479 sayılı yazı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim
üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1
sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında
Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 10.8.2005
tarih ve 2005-2-63/Öİ-05-Ö.İ. sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 12.8.2005 tarih
ve REK.0.06.00.00-120/93 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-52 sayılı Kurul
toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda;

- General Electric Company ve Everest VIT, Inc.'in ilgili pazarda sahip oldukları
toplam ciro ve pazar paylarının 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde belirtilen ciro ve
pazar payı eşliğini aşmadığı, bu sebeple bildirim konusu devralma işleminin izne tabi
bir devralma olmadığı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. General Electric Company (GE)

50 Merkezi New York'ta bulunan GE, çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren global bir teknoloji ve hizmet sunan bir teşebbüstür. Bu teşebbüsün; GE Altyapı, GE Sanayi, GE Ticari Finansal Hizmetler, NBC Universal, GE Sağlık ve GE Müşteri Finansmanı şeklinde yapılmış ana uzmanlık alanları altındaki alt dallarda faaliyet gösteren iştirakleri bulunmaktadır.

GE'nin hisseleri başta New York Menkul Kıymetler Borsası, Boston Menkul Kıymetler Borsası ve Londra Menkul Kıymetler Borsası olmak üzere çeşitli menkul kıymetler borsalarında halka açık olarak işlem görmektedir. GE'nin sermayesinin %5'inden fazlasını kontrol eden herhangi bir teşebbüs bulunmamaktadır.

GE'nin Türkiye'deki iştirakleri aşağıda yer almaktadır:

- GE Marmara Technology Center Mühendislik Hizmetleri Limited Şirketi,
- GE Medical Systems Türkiye LLC,
- 60 – GE Polymerland Turkey,
- General Electric Finansal Kiralama A.Ş.,
- General Elektrik Ticaret ve Servis A.Ş.,
- General Elektrik Türk Limited,
- United International Pictures Filmcilik ve Ticaret Limited Şirketi,
- GTS Global Turbine Services Enerji Sistemleri Mühendislik Hizmetleri ve Ticaret Limited.

GE, bu şirketlerin dışında, TUSAŞ Motor Sanayii A.S. (TUSAS Engine Industries Inc)'de azınlık hissesine sahiptir.

70 GE'nin 2004 yılında Türkiye'de elde ettiği toplam ciro yaklaşık (.....) YTL* ((.....) ABD doları), aynı döneme ilişkin dünya çapındaki cirosu ((.....) YTL ((.....) ABD doları) olarak bildirilmiştir.

H.1.2. Everest VIT, Inc (Everest)

Everest VIT Inc., merkezi Delaware, ABD olan ve satışlarının yarısına yakını Amerika'da gerçekleştiren bir teşebbüstür.

Everest'in sermayesinin %5'inden fazlasını aşağıdaki şirketler kontrol etmektedir:

Welch Allyn, Inc.: %87.076

199, Inc.: %10.18

Everest ayrıca aşağıdaki şirketlerin hisselerinin %100'üne sahiptir:

- Everest VIT, GmbH (Almanya);
- 80 – Everest VIT (UK) Ltd. (İngiltere);
- Everest VIT France, SARL (Fransa);
- Everest VIT Italia, S.r.l. (İtalya);
- Everest VIT Canada, Ltd. (Kanada);
- Everest VIT Japan K.K. (Japonya).

* TC Merkez Bankası'nın 12.8.2005 tarihli efektif satış kuru (1ABD doları=1.345 YTL) üzerinden hesaplanmıştır.

2004 yılında Everest'in Türkiye'de elde ettiği ciro (.....) YTL ((.....) ABD doları), aynı dönemde dünya çapında elde ettiği ciro (.....) YTL ((.....) ABD doları) olarak bildirilmiştir.

90 Faaliyet alanı sınıai ekipmanların uzaktan kumanda ile görsel olarak incelenebilmeleri için görüntüleme araçları dizayn etmek, üretmek ve pazarlamak olan Everest, bunun yanı sıra, son kullanıcılara sınırlı miktarda alan inceleme hizmetleri, ekipman kiralama ve tamir hizmetleri de sunmaktadır. Teşebbüsün uzmanlık alanı, sınıai ekipmanların uzaktan kumanda ile görüntü incelemeleri için görüntüleme araçları dizayn etmek, üretmek ve pazarlamaktır. Özellikle askeri ve ticari havacılık, elektrik gücü üretimi ve kimyevi, petrokimyevi, rafine, gıda ve ilaç ve gaz taşıma boruları ve işleme sistemleri gibi sınıai işleme uygulamaları alanlarında müşterileri bulunmaktadır. Everest'in ürünleri uçak motorları, gaz ve buhar türbinleri, elektrik jeneratörleri, ısı dönüştürücü ve parçaları ile uzaktan kumandalı görsel incelemeyi gerektiren su kanalları ve ulaşımı zor veya çevresel etkileri zararlı sınıai tesislerde kullanılmaktadır. Bu uygulamalar özellikle uçak motorları, gaz ve buhar türbinleri, elektrik jeneratörleri, ısı dönüştürücü ve parçaları ile uzaktan kumandalı görsel incelemeyi gerektiren su kanallarını ve ulaşımı zor veya çevresel etkileri zararlı sınıai tesislerde kullanılmaktadır.

110 Teşebbüsün ana ürün grubu video-baroskoplardır (video borescope). Bunlar, yüksek çözünürlüklü küçük çaplı görsel millerin el monitörüne takılması ile oluşturulmakta ve dijital görüntü işlemesi için uzaktan kontrollü kamera birimine (CCU) bağlanmaktadır. Bu sistemler, motor ve güç türbinleri gibi mekanik sistemlerin yüzeyinde oluşan metal eskime ve önemli hataların tesbit edilmesi, ölçülmesi, görsel incelemelerin yapılması, hataların niteliklerinin belirlenmesi ve küçük çaplı tüplerde, montaj sınırlamalarında veya güvenlik nedeniyle (kapalı alanlar ve tehlikeli bölgeler gibi) sınıai sistemlerin uzaktan onarılması amacıyla kullanılmaktadır. Everest'in diğer ürün grupları sert baroskop (rigid borescope), fiberskop (fiberscope), robot paletler (robotic crawlers) ve ilgili yazılım ve aksesuarlardan oluşmaktadır.

Everest'in Türkiye'de herhangi bir üretimi veya bir bağlı kuruluşu bulunmamakta, tüm ürünler ABD'de üretilmektedir. Teşebbüs ürünlerini Türkiye'de yetkili distribütörü ÜLKEM Ltd. Şti. vasıtasıyla satmaktadır.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

120 Everest'in faaliyet alanını yukarıda da belirtildiği üzere, görsel inceleme ürünleri (remote visual inspection) oluşturmaktadır. Sınıai parçalar ve ekipmanların incelenmesi veya hasarsız olarak test edilmesi olarak adlandırılan tahribatsız muayene sistemlerinde (NDT- nondestructive testing systems) kullanılan görsel inceleme ürünleri, birbirinden farklı teknolojileri kullanmakta ve değişik amaçlara hizmet etmektedir.

Görsel inceleme ürünleri sınıai ürünlerin, parçaların, bileşenlerin, materyallerin ve sistemlerin yüzeyindeki hataların görsel olarak tesbiti veya erişilmesi zor alanların incelenmesi için kullanılmaktadır. Görsel inceleme, yani belirli bir maddenin yüzeyine bakma en eski ve yaygın inceleme yöntemi olarak bilinmektedir. Bu yöntemle paslanma, sert yüzey kabuklanması, çukurlaşma vb. hasarlar incelenecek alana uygun erişim sağlandığında görsel araçlar kullanarak da tespit edilmektedir. Görsel

130 inceleme, çeşitli tipte hataların, arızaya sebep olmalarından önce, tespit edilmesinde kullanılan hızlı ve ekonomik bir yöntemdir. Görsel inceleme, doğrudan ya da uzaktan kumanda kullanarak çeşitli yollarla (örneğin baroskop, fiberskop ve kameralar kullanılarak) yapılabilir. Uzaktan kumandalı inceleme, muayene yapan kişinin, incelenecek yüzeye doğrudan göz teması kurmadığı durumlarda kullanılmaktadır. Görsel yöntemler genellikle, sorun çıkaran parçaların basit ve hızlı bir şekilde değerlendirilmesine imkan veren hızlı bir çözüm olarak öncelikle kullanılmakta ve bir sonraki aşamada ne yapılması gerektiğine ilişkin ışık tutmaktadır. Bu teknoloji ile gereken hallerde kalıcı fotoğraf ya da dijital görüntü temin etmek mümkündür.

140 Diğer taraftan GE, X-ray, ultrason ve eddy current teknolojilerini kullanan görsel inceleme ürünleri üretmektedir. X-ray ve ultrason teknolojileri parçadan geçerken X-ray ve ultrason dalgalarında meydana gelen artış değişikliklerini kontrol ederek dolaylı ölçümler almaktadır. Bu dolaylı ölçümler, parçaya zarar vermeksizin dahili mekanik bütünlüğünü inceleme imkanı vermektedir.

Yine GE tarafından kullanılan eddy current teknolojisi de görsel teknoloji değişik büyüklükteki hata şiddetinin tespit edilmesinde kullanılmaktadır. Ancak sadece metal objelerin incelenmesinde kullanılan sofistike bir elektromanyetik tekniktir. Eddy current, genellikle ufak hataların, çatlakların ya da değişik boyut ve cinsteki malzemelerin incelenmesinde kullanılmaktadır ve ekseriyetle bunlardaki hatalar 150 görsel inceleme ile tespit edilememektedir. Bu yöntem, genellikle, havacılık, petrol ve tüp sanayiinde kullanılırken görsel inceleme çeşitli sektörlerde kullanılmaktadır.

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, bu iki yöntem arasındaki amaç ve teknoloji farklılığı nedeniyle eddy current ürünleri ile görsel inceleme ürünleri arasında bir ikame bulunmadığı görülmüş, bu nedenle ilgili ürün pazarı “uzaktan görsel inceleme ürünleri” olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Everest, dünyanın farklı ülkelerinde faaliyet gösteren bir teşebbüstür. Benzer şekilde GE'nin de Türkiye dışındaki ülkelerde faaliyetleri bulunmaktadır. Bununla birlikte, iki şirket arasında gerçekleşen devir işleminin, Türkiye pazarında etkileri bulunmaktadır. 160 Zira, Everest'in ABD'de ürettiği ürünlerin bir kısmı, şirketin Türkiye'deki distribütörü Ülkem Ltd. Şti. tarafından Türkiye pazarında satışa sunulmaktadır. Bu sebeple ilgili coğrafi pazar “Türkiye Cumhuriyeti sınırları” olarak tespit edilmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirim konusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğin 2. maddesinin (b) anlamında bir kontrol devri içermesi nedeniyle devralma işlemidir. Zira, yukarıda da belirtildiği gibi General Electric Company, Everest VIT'in %100'ünü devralacaktır. Bu bakımdan kontrol el değiştirmektedir.

1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi uyarınca, “Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren 170 teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirasını (yirmi beş milyon YTL'yi) aşması halinde

Rekabet Kurulundan izin almaları gerekmektedir". Bu durumda, işlemin taraflarının ilgili ürün pazarlarındaki ciro ve pazar payları önem kazanmaktadır.

Bildirim formunda devralmanın, GE'ye ürün yelpazesini, mevcut faaliyetlerini tamamlayacak şekilde genişletme imkanı verdiği, işlemin yüksek teknoloji büyüme platformlarına yatırım yaparak GE'nin çeşitli faaliyetlerini yeniden şekillendirme amacını taşıyan daha geniş ve uzun süreli bir stratejinin parçası olduğu belirtilmektedir.

180 Bu doğrultuda, devralma işleminin halihazırda Everest VIT bünyesinde gerçekleştirilen bir faaliyetin, ilgili ürün pazarında faaliyeti bulunmayan GE şirketine devredilmesinden ibaret olduğu anlaşılmıştır. Yukarıda da ifade edildiği üzere, GE veya GE'nin iştiraklerinden hiç biri görsel inceleme cihazlarının üretim, gelişim veya satış alanında faaliyet göstermemekte, Everest'in ürettiği ürünlerle benzerlik gösteren herhangi bir ürünün üretimini yapmamaktadır. Bu nedenle, GE'nin ve Everest'in faaliyetleri hiç bir ürün yelpazesinde çakışmamaktadır.

190 GE'nin 2004 yılında Türkiye'de elde ettiği toplam ciro yaklaşık (.....) YTL ((.....) ABD doları) olarak bildirilmiştir. Ancak GE'nin ilgili ürün pazarında mevcut bir faaliyeti bulunmadığından, bu alanda bir pazar payı söz konusu değildir. 2004 yılında Everest'in Türkiye'de elde ettiği ciro ise (.....) YTL ((.....) ABD doları) olarak bildirilmiştir.

Devir işlemi öncesinde bu pazarda Everest'in ilgili pazarda hakim durumda olduğundan söz etmek mümkün olmamaktadır. Nitekim şirketin ilgili ürün pazarında Türkiye'deki pazar payı %(....) iken, en büyük rakibi olan Olympus'un payı %(...)'dir. Bunun dışında Rothenberger, SPX ve İPEK pazardaki diğer rakip firmalardır. Bu şirketlerin pazardaki payı %(....)'tur. Bu veriler ışığında, devir işlemi sonrasında da bir hakim durumun yaratılmasının söz konusu olmayacağı ortaya çıkmaktadır.

200 Sonuç olarak, bu iki şirketin pazar payları toplamı %25 pazar payı eşliğini aşmamakta, ayrıca ilgili ürün pazarındaki cirolarının toplamı da 25 milyon YTL eşliğinin altında kalmaktadır. Dolayısıyla söz konusu devralma, 1997/1 sayılı Tebliğ çerçevesinde izne tabi bir işlem değildir.

210 Diğer taraftan, taraflar arasında devralma işleminin gerçekleştirilmesine yönelik imzalanan Anlaşma aynı zamanda, 14 satıcı (hisselerin % 99.4'üne sahip olan çoğunluk hissedarlar) için 5 yıllık bir süre için bağlayıcı olan bir rekabet etmeme hükmü de içermektedir. Hisse Alım Sözleşmesi'nin "Tanımlar" bölümünde lafzı geçen Rekabet Etmeme Sözleşmeleri; "*duruma göre esas itibariyle işbu Sözleşmenin [Hisse Alım Sözleşmesi] F1 ve F2 Eklerinde gösterilen biçimde düzenlenmiş olan, bir tarafa Hakim Hissedarlar ile isimleri Ek 4.5 (d)(i) ve (ii)'de belirtilen Azınlık Hissedarları (mutemetlik söz konusu ise, Ek 4.5 (d)(i) ya da (ii)'de belirtilen kişi) ile, diğer tarafta Everest ve Alıcı arasında imzalanmış olan Rekabet Etmeme Sözleşmeleri anlamındadır*" şeklinde tanımlanmıştır. Buradan anlaşıldığı üzere söz konusu rekabet etmeme sözleşmeleri, hissedarlar açısından geçerlidir. Bu kişiler 5 yıl süre ile, dünyada rakip iş faaliyetlerinde bulunarak rekabet etmeme, şirketin çalışan ve yöneticilerini istihdam etmeme ve ayartmama, şirketin ticari ilişkilerine müdahale etmeme ve herhangi bir gizli bilgiyi açıklamama yükümlülükleri ile bağlıdır. Ancak taraflar, bu sözleşmelerin henüz imzalanmamış olduğunu, sözleşmenin kapanış tarihinde ve koşullarında bir değişiklik olmadan imzalanacağını ifade etmişlerdir.

220 Yapılan incelemede, söz konusu devralma işleminde getirilen yan sınırlamanın orantılı olma ve devralma konusu işlemlerle doğrudan ilgili olma ilkesi ile bağdaşır olduğu görülmüştür.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, General Electric Company ve Everest VIT, Inc.'in "görsel inceleme ürünleri" olarak belirlenen ilgili ürün pazarında ve Türkiye Cumhuriyeti coğrafi pazarındaki toplam ciro ve pazar paylarının 1997/1 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 4. maddesinde belirtilen eşikleri aşmaması nedeniyle bildirim konusu devralma işleminin izne tabi olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.